

Beszámoló
a 2013. évi belső ellenőrzések tapasztalatairól

Ózd, 2014. április 30.

Előterjesztő:
Készítette:

Polgármester
Belső Ellenőrzési Csoportvezető

Vezetői összefoglaló

Az éves összefoglaló ellenőrzési jelentés a belső ellenőrzés adott évi tevékenységének bemutatását, az elért célok és az éves teljesítmény összegzését, illetve az ellenőrzések által tett megállapítások és javaslatok hasznosulásának tapasztalatait tartalmazza. A tartalmára vonatkozó részletes előírásokat a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011.(XII.31.) Korm. rendelet 48. §-a tartalmazza. Emellett figyelembe vételre került a Nemzetgazdasági Minisztérium honlapján közzétett módszertani útmutató is.

Az éves ellenőrzési jelentést a polgármester a tárgyévet követően a zárszámadással egyidejűleg a képviselő-testület elé terjeszti.

2013. évben is kockázatelemzéssel kerültek kiválasztásra azon önkormányzati költségvetési szervek, melyek rendszer illetve utóvizsgálata megvalósult a tárgyévben.

Az önkormányzati költségvetési szerveknél bebizonyosodott, hogy ésszerű, takarékos gazdálkodás folyik. A szűkös anyagi forrásokat minél hatékonyabban és gazdaságosabban igyekeznek felhasználni. A növekvő számviteli és dokumentációs terhek egyre több feladatot rónak a személyi állományra.

Az intézmények belső kontrollrendszere, a szabálytalanságok eljárási rendje, a kockázatkezelési rendszer és az ellenőrzési nyomvonalak kialakítása fejleszthető.

Összességében az intézményeknél a belső ellenőrzés betöltötte a tényfeltáró, tanácsadó szerepét.

Tartalomjegyzék

<u>I. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása önértékelés alapján</u>	4
I.1. Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése	4
I.1.1. A tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési terv teljesítése, az ellenőrzések összesítése.....	4
I.1.2. Az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja kapcsán tett jelentések száma és rövid összefoglalása.....	5
I.2. A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása.....	6
I.2.1. A belső ellenőrzési egység humánerőforrás-ellátottsága.....	6
I.2.2. A belső ellenőrzési egység és a belső ellenőrök szervezeti és funkcionális függetlenségének biztosítása.....	6
I.2.3. Összeférhetetlenségi esetek.....	7
I.2.4. A belső ellenőri jogokkal kapcsolatos esetleges korlátozások bemutatása.....	7
I.2.6. Az ellenőrzések nyilvántartása.....	7
I.3. A tanácsadó tevékenység bemutatása.....	7
<u>II. A belső kontrollrendszer működésének értékelése, ellenőrzési tapasztalatok alapján</u>	7
II.1. A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok.....	7
II.2. A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése.....	11
<u>III. Az intézkedési tervek megvalósítása</u>	12

I. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása önértékelés alapján

A 2013. évi ellenőrzési tevékenységre is hatással voltak a folyamatosnak mondható jogszabályi változások. Az ÁHT, ÁVR módosításai, a 2014. évi számviteli változásokat tartalmazó 4/2013. (I.11.) Korm. rendelet az államháztartás számviteléről az ellenőrzés részéről is rendszeres jogszabálykövetést igényelt.

I.1. Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése

I.1.1. A tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési terv teljesítése, az ellenőrzések összesítése

A belső ellenőrök vizsgálatukat éves munkaterv alapján, rendszerszemléletű megközelítéssel, bizonyosságot adó, tanácsadó tevékenység formájában végezték. A 2013. évi belső ellenőrzési munkatervben foglalt revizori munkanapok teljesültek.

Az ellenőrzések végrehajtásánál fontos törekvés volt a vizsgált időszakok folytonosságának biztosítása, továbbá az, hogy az átfogó rendszerellenőrzésekkel az ellenőrzött szerv vezetése reális képet kapjon a költségvetési intézmény gazdálkodásának szabályszerűségéről.

Az alábbi táblázat szemlélteti a végrehajtott ellenőrzések számát a vizsgálat típusa szerint.

Vizsgálat típusa	2013.
Pénzügyi ellenőrzés	2
Szabályszerűségi ellenőrzés	-
Pénzügyi-szabályszerűségi ellenőrzés	3
Rendszerellenőrzés	3
Informatikai rendszerek ellenőrzése	-
Teljesítmény ellenőrzés	-
Összes ellenőrzés száma	8
ebből soron kívüli ellenőrzés	-
Soron kívüli ellenőrzés aránya	-

Az ózdi intézmények mellett az Ózd Kistérség Többcélú Társulása keretében 2013. évben összesen 24 községi és 1 városi önkormányzat ellenőrzésére került sor.

2013. évben ellenőrzött ózdi költségvetési intézményeknél végrehajtott rendszerellenőrzés:

- Gazdasági Ellátó Központ
- Ózdi Művelődési Intézmények

2012. évben vizsgált ózdi intézmények rendszerellenőrzésének utóvizsgálata:

- Város és Sportlétesítmény-üzemeltető Intézmény

Pénzügyi ellenőrzés:

- Ózdi Roma Nemzetiségi Önkormányzat gazdálkodásának ellenőrzése
- Ózdi Polgármesteri Hivatal, Ózd Város Önkormányzata, Ózdi Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Közterület-felügyelet, Ózdi Sportszervező Iroda pénztárellenőrzése

Pénzügyi-szabályszerűségi ellenőrzés:

- Az intézményi gazdálkodás és a szociális intézmények térítési díjainak ellenőrzése az Ózd és Térsége Szociális Egészségügyi és Gyermekjóléti Integrált Intézménynél és intézményegységeinél
- Felhalmozási, fejlesztési célú pénzfelhasználás ellenőrzése Ózd Város Önkormányzatánál
- Hivatali gépjárművek használatának ellenőrzése

A 2013. évi munkatervben foglalt ellenőrzések teljes mértékben teljesültek. Két esetben került sor a munkaterv szerinti ellenőrzés időpontjának megváltoztatására (előre hozatalára) az igazgatási szünet és a nyári szabadságolások időpontja miatt. Soron kívüli ellenőrzésre nem kerül sor.

I.1.2. Az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja kapcsán tett jelentések száma és rövid összefoglalása

A Belső Ellenőrzési Csoport 2012. évben ellenőrizte az Ózd Városi Férfi Teke Club részére Ózd Város Önkormányzata által 2011. évben adott támogatás elszámolásának dokumentumait. Az ellenőrzés 2013. évre is áthúzódott. A beadott elszámolások több olyan számla másolatát is tartalmazzák, melyek nem a támogatási célnak megfelelő, vélhetően magáncélú felhasználásról tanúskodnak, ezért Ózd Város Önkormányzata a szükséges intézkedéseket megtette az illetékes hatóságok felé. Az ügy kivizsgálása folyamatban van.

I.2. A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása

I.2.1. A belső ellenőrzési egység humánerőforrás-ellátottsága

A belső ellenőrzés 2 fővel (1 fő belső ellenőrzési vezető, 1 fő belső ellenőr) látta el a belső ellenőri feladatokat.

Külső szakértő igénybevétele nem vált szükségessé a 2013. évi belső ellenőrzések lefolytatása során.

A belső ellenőrzési csoport dolgozói megfeleltek a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Bkr.) 24. §-ában előírt képesítési követelményeknek. A szakmai iskolai végzettség mellett mindkét ellenőr rendelkezik mérlegképes könyvelői képesítéssel is.

A belső ellenőrök az ellenőrzéshez szükséges engedéllyel rendelkeznek.

A költségvetési szervnél belső ellenőrzési tevékenységet végzők nyilvántartásáról és kötelező szakmai továbbképzéséről, valamint a költségvetési szervek vezetőinek és gazdasági vezetőinek belső kontrollrendszer témájú továbbképzéséről szóló 28/2011. (VIII.3.) NGM rendeletben foglalt kétévenkénti továbbképzést (ABPE II.) a 2013. évben egy belső ellenőrnek kellett teljesíteni, amely kötelezettségének eleget tett.

Az elmúlt évben is biztosított volt a belső ellenőrök folyamatos szakmai továbbképzése, az ellenőrök részt vettek a regisztrált mérlegképes könyvelők kötelező továbbképzésén is, amely a belső ellenőrzési munkához elengedhetetlen pénzügyi, számviteli területen nyújt segítséget a jogszabályok változásában illetőleg gyakorlati kérdésekben. Az ellenőrök szakmai ismereteik további bővítését szakirodalom tanulmányozásával, elektronikus szakmai konzultációval, valamint a Belső Ellenőrök Társasága szakmai konferenciáján való részvétellel oldották meg.

I.2.2. A belső ellenőrzési egység és a belső ellenőrök szervezeti és funkcionális függetlenségének biztosítása

A Bkr. 19. §-nak megfelelően Ózd Város Önkormányzatának Jegyzője biztosította a belső ellenőrök funkcionális függetlenségét azzal, hogy a Belső Ellenőrzési Csoport közvetlenül jegyzői irányítás alatt áll. A belső ellenőrök nem vettek részt a szervezet operatív működésével kapcsolatos tevékenységekben.

I.2.3. Összeférhetlenségi esetek

2013. évben a belső ellenőrök és az ellenőrzött szervek tekintetében összeférhetlenség nem állt fenn.

I.2.4. A belső ellenőri jogokkal kapcsolatos esetleges korlátozások bemutatása

A belső ellenőrzési tevékenység során a belső ellenőrök az ellenőrzött szerveknél információkat tudtak kérni, közszolgálati és egyéb dokumentumokba a betekintés biztosított volt, tehát a Bkr. 25. §-ban felsorolt jogok mindegyikét érvényesíteni tudta a belső ellenőrzés.

I.2.5. A belső ellenőrzés végrehajtását akadályozó tényezők

A Belső Ellenőrzési Csoport ellenőrzési szempontból történő eszköz- illetve információ ellátottsága megfelelő.

I.2.6. Az ellenőrzések nyilvántartása

A belső ellenőrzési vezető 2013. évben is vezette az elvégzett belső ellenőrzések nyilvántartását, valamint gondoskodott az ellenőrzési dokumentumok megőrzéséről, szabályszerű tárolásáról.

I.3. A tanácsadó tevékenység bemutatása

2013. évben nem került sor írásbeli felkérés alapján végzett tanácsadó tevékenységre. Szóbeli felkérés alapján végzett tanácsadás az ellenőrzések során és azokon kívül is gyakran megvalósult, ezek tárgya általában jogszabály-értelmezés, gazdálkodási munka során keletkező dokumentumok, nyilvántartások kitöltése volt.

II. A belső kontrollrendszer működésének értékelése ellenőrzési tapasztalatok alapján

II.1. A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb megállapítások, javaslatok

II.1.1. Rendszerellenőrzések esetében

II.1.1.1. A szabályozottság vizsgálata

A megvizsgált intézmények (ÓMI, GEK) rendelkeztek a Számviteli törvényben, a 249/2000. (XII.24.) Korm. rendeletben, valamint a 368/2011. (XII.31.) Korm. rendeletben meghatározott szabályzatokkal. A törvényi változások átvezetése a szabályzatokban részben megtörtént. Az intézmények dolgozói munkaköri leírásokkal rendelkeztek, a pénzkezelők felelősségvállalási nyilatkozatot tettek.

II.1.1.2. A költségvetés tervezése, a beszámoló valódisága, adatainak egyezősége a főkönyvvel, pénzforgalommal

Az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet előírásai az intézményeknél teljesültek. A 2011-2012. évi beszámolónál a Magyar Államkincstárnak megküldött információs táblákban rögzítettek egyeztek a főkönyvi könyvelés, a pénzforgalom és az analitika adataival. A teljesítés adatai egyeztek Ózd Város Önkormányzata költségvetési rendeletében foglaltakkal. A kötelező előírások betartásra kerültek.

II.1.1.3. Pénzforgalom dokumentáltsága, kötelezettségvállalás rendjének vizsgálata

Az intézményeknél a pénzforgalom vizsgálatokor megállapította az ellenőrzés, hogy érvényesültek a Számviteli Törvény előírásai, a bizonylatok hűen tükrözték a megvalósult gazdasági eseményeket, a bizonylati fegyelem alaki és tartalmi követelményeit betartották. A kötelezettségvállalás rendje szabályozott, analitikus nyilvántartással rendelkeztek. A GEK pénzforgalmában kisebb hibákat tapasztalt az ellenőrzés, pl.: kiadott előleg adómentes határon túli elszámolása. A szolgáltatási szerződéseken szereplő díjtételek és a számlákon szereplő egységárak egyeztek a megvizsgált esetekben.

A gépjárművek üzemanyag elszámolásainál teljesültek a 60/1992 (IV.1.) Kormányrendelet előírásai, a menetlevelek vezetése pontos és folyamatos volt.

II.1.1.4. A Közbeszerzési törvény érvényesülése

A vizsgált időszakban közbeszerzési eljárást a Gazdasági Ellátó Központnál folytattak le élelmiszer beszerzés tárgyában, amely megfelelt a vizsgált időszakban hatályban lévő 2011. évi CVIII. tv. előírásainak.

II.1.1.5. Illetmények megállapításának szabályszerűsége

A belső ellenőrzés 14 közalkalmazott besorolásának felülvizsgálatát javasolta az intézményeknél.

A szűrőpróbaszerűen megvizsgált szabadságengedélyek, jelenléti ívek vezetése szabályos volt. A jubileumi jutalmak megállapítása, kifizetése jogszerű volt.

II.1.1.6. A vagyongazdálkodás feladatainak értékelése

A vizsgált intézmények a tulajdonukban és kezelésükben lévő vagyontárgyakról az ECOSTAT számítógépes programmal nyilvántartást vezetnek. A tárgyi eszköz állomány gyarapodásakor az állományba vételi bizonylatok kiállításra kerülnek, az értékcsökkenés elszámolása szabályos. Selejtezési eljárás lefolytatására sor került az intézményeknél, ennek dokumentálása pontos, szabályos.

II.1.1.7. Belső ellenőrzési munka hatékonysága

Az intézmények a belső kontrollrendszer működéséhez kapcsolódó szabályzatokkal rendelkeznek, azonban ezek általánosak, nem tükrözik az intézményi sajátosságokat. A folyamatba épített előzetes, utólagos vezetői ellenőrzés több részterületen megfelelően működik.

II.1.2. A rendszerellenőrzések utóellenőrzésének megállapításai

Város és Sportlétesítmény-üzemeltető Intézmény

Az intézményi szabályzatok aktualizálása nem teljes körűen történt meg. A pénzügyi ellenjegyzés nincs leszabályozva.

A megvizsgált szerződések és számlák díjtételei nem egyeztek. A gazdálkodási jogkörök és a szakmai teljesítés igazolás gyakorlása teljes körű volt.

A belső ellenőrzési munkaterv elkészült, a folyamatba épített ellenőrzés megvalósult a pénzkészlet és az anyagkészlet ellenőrzésénél.

A pénztárellenőrzés alkalmával bemutatott készpénz összege egyezett a nyilvántartásban lévővel.

II.1.3. A pénzügyi ellenőrzések megállapításai

II.1.3.1. Ózdi Roma Nemzetiségi Önkormányzat

Az Önkormányzatnál a vizsgált időszakban a pénzügyi, számviteli munka minősége megfelelő. Az államháztartási szervekre vonatkozó számviteli és

adózási szabályokat betartották. A bizonylatok ésszerű, takarékos gazdálkodásról tanúskodnak, a kiadások az alapfeladatokhoz kapcsolódnak. A vagyongazdálkodásnál javasolta az ellenőrzés a szabályszerű selejtezési nyomtatvány használatát.

II.1.3.2. Ózdi Polgármesteri Hivatal, Ózd Városi Önkormányzat, Ózdi Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Közterület Felügyelet, Ózdi Sportiroda pénztárellenőrzése

A készpénzrovancs alkalmával az időszakai pénztárjelentés adata mind az öt szervnél megegyezett a bemutatott készpénz összegével. A pénzkészlet mennyisége a pénzkészlet szabályzatban meghatározott értékhatár (dekád zárásakor max. 1.000 E Ft) volt.

II.1.4. Pénzügyi- szabályszerűségi ellenőrzés

II.1.4.1. Az intézményi gazdálkodás és a szociális intézmények térítési díjainak ellenőrzése az Ózd és Térsége Szociális Egészségügyi és Gyermekjóléti Integrált Intézmény és intézményegységeinél

Az ÓTSZEGYII gazdálkodását vizsgálva megállapítható, hogy az alakulás óta beszerzett tárgyi eszközök, karbantartási anyagok közvetlenül az intézményi feladatellátást szolgálják, a kiadások teljesítéséhez a szabad előirányzat rendelkezésre állt. Az ellenőrzés javasolta a munkakörök áttekintését a hatékony munkavégzés érdekében.

Az intézményi és a személyi térítési díjak meghatározása szabályos. Az intézményegységeknél megvizsgált nyilvántartások, a számlák szigorú számadású nyomtatványainak vezetése pontos. A személyi térítési díjaknál a kerekítésre vonatkozó jogszabályi előírások betartását indokoltnak tartja a revízió.

II.1.4.2. Felhalmozási, fejlesztési célú pénzfelhasználás ellenőrzése Ózd Város Önkormányzatánál

Az ellenőrzés 5 beruházás dokumentumait vizsgálta meg, melyekből 3 uniós forrásból valósult meg. A beruházások megvalósulása során a napi munkát jelentősen megnehezítette, hogy a hivatal szervezetén belül több osztály, csoport foglalkozik a beruházások egyes szakaszaival, valamint szervezeti változások is történtek. Kockázati tényezőt jelentett, hogy a pályázati forrásból megvalósuló fejlesztések időben elhúzódnak a pályázat benyújtásától a tényleges megvalósulásig. A megvizsgált közbeszerzések lebonyolítása, a pénzügyi elszámolások jogszabályszerűek voltak, kisebb formai hibákat állapított meg az ellenőrzés.

II.1.4.3. A hivatali gépjárművek használatának ellenőrzése

Az Ózdi Polgármesteri Hivatalnál üzemeltetett hivatali gépjárművek dokumentumaiból megállapításra került, hogy a menetlevelek vezetése folyamatos. A tankolt üzemanyag mennyiség és a norma szerint elszámolható üzemanyag összevetése a vizsgált időszakban megtörtént, az egyik gépjárműnél jelentős túlfogyasztások jelentkeztek. Az ellenőrzés javasolta az üzemeltetéshez kapcsolódó belső szabályzatok aktualizálását, valamint a túlfogyasztások okának kivizsgálását.

II.2. A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése

A Bkr. 3. §-a alapján a költségvetési szerv vezetője felelős a belső kontrollrendszer keretében – a szervezet minden szintjén érvényesülő – megfelelő kontrollkörnyezet, kockázatkezelési rendszer, kontrolltevékenységek, információs és kommunikációs rendszer, valamint monitoring rendszer kialakításáért, működtetéséért és fejlesztéséért.

II.2.1. Kontrollkörnyezet

A megvizsgált szervezeteknél a jogszabályokban előírt szabályzatok többsége elkészítésre került. A törvényi változások miatt több szervnél a vizsgált időszakban nem kerültek aktualizálásra a szabályzatok. Néhány szabályzatban előfordult, hogy nem tükrözték a helyi, intézményi sajátosságokat.

Az intézményeknél a működési folyamatok meghatározására és dokumentálására szolgáló ellenőrzési nyomvonalak általában elkészítésre kerültek, azonban ezek általánosak. A feladat-, és felelősségi körök a munkaköri leírásokban, vezetői utasításokban nyilvánvalók az intézményeknél.

Az intézményvezetők és gazdasági vezetők az összes intézménynél részt vettek a belső kontrollrendszer témakörben előírt kétévenkénti továbbképzésen.

II.2.2. Kockázatkezelés

Az intézmények rendelkeznek kockázatkezelési szabályzattal, azonban a tevékenységben, gazdálkodásban rejlő kockázatok felmérését, elemzését írásos formában nem készítik el.

II.2.3. Kontrolltevékenységek kialakítása

A vizsgált költségvetési szerveknél a belső kontrollrendszerre vonatkozó ellenőrzési szabályzatok, pl.: FEUVE szabályzat elkészítésre kerültek.

A gazdálkodási jogkörök gyakorlása, felelősökhöz való hozzárendelése – kisebb hiányosságokkal - szabályszerűen működik. Több helyen az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. 37. §-a által bevezetett pénzügyi ellenjegyzést nem a jogszabálynak megfelelően szabályozták, vagy alkalmazták.

A folyamatba épített előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés az intézményeknél több részterületen (pl.: pénztár, térítési díjak beszedése, raktárellenőrzés) megvalósul.

II.2.4. Információs és kommunikációs rendszer

A szervezetek többségénél kialakításra kerültek azon információs rendszerek és csatornák, melyek biztosítják, hogy a megfelelő információk a megfelelő időben eljussanak az egyes szervezeti egységekhez, célszemélyekhez.

Belső iktatási rendszert mindegyik intézmény alkalmaz.

II.2.5. Monitoring

A tevékenységi köröknek megfelelően az operatív, napi feladatok folyamatos és eseti nyomon követése mindenhol megvalósul.

III. Az intézkedési tervek megvalósítása

A belső ellenőrzési vezető 2013. évben is elkészítette a Bkr. 47. §-a által előírt nyilvántartást, melyben a belső ellenőrzési jelentésekben tett megállapítások, javaslatok, a vonatkozó intézkedési tervek és azok végrehajtása nyomonkövethetővé válik.

2013. évben a korábbi évek ellenőrzéseire készített intézkedési tervek megvalósulásának vizsgálatára került sor. Általánosságban elmondható, hogy az intézményeknél a napi munkában megjelentek az intézkedések hatásai.

Határozati javaslat
Ózd Város Önkormányzata Képviselő-testületének
...../2014. (IV. 30.) határozata
a 2013. évi belső ellenőrzések tapasztalatairól szóló beszámoló elfogadásáról

A Képviselő-testület a 2013. évi belső ellenőrzések tapasztalatairól szóló beszámolót megvitatta és az abban foglaltakat elfogadja.

Felelős: Belső Ellenőrzési Csoport vezetője
Határidő: 2014. április 30.